

Català - Valencià al segle XVIII

Sempre que els catalans ens plantegem nous horitzons polítics d'abast col·lectiu i nacional, no podem fer-ho, coherentment, mirant només cap "*endavant*". En el nostre cas, mirar endavant també vol dir, inevitablement, mirar cap "*enrera*", abans del 1714.

Ara mateix, i a tall d'exemple, estem vivint la polèmica sobre si el català i el valencià són la mateixa llengua. Fins ara, segons sembla, els únics arguments a favor de l'anomenada "*unitat de la llengua*" provenen de l'àmbit polític i el filològic. Però és l'única "*font*" a on trobar-hi arguments?

Perquè no anem, doncs, al moment anterior de la data "*fatídica*" i esbrinem que en pensaven els representants polítics d'aleshores?

L'historiador **Antoni Porta i Bergadá**, en la seva obra, "*La victòria catalana de 1705*", ens ajuda a fer memòria tot recordant-nos com el primer borbó, Felip IV d'Aragó (V de Castella) -el mateix monarca d'origen francès que dotze anys més tard va dissoldre la Corona d'Aragó i els Estats que en formaven part- va signar l'any 1702 davant les Corts Catalanes una declaració -el mateix imperatiu legal que havien hagut de satisfer els seus antecessors- com "*la que el cronista va deixar escrit*" i a on s'hi expressava:

«... les Corts, aprovant-t'ho el rei, s'afermaren en conceptes històrics i jurídics vigents, que Felip no s'atreuís a rebutjar. Pel que feia a Catalunya es digué textualment: "la Nació catalana és la reunió dels pobles que parlen l'idioma càtala. El seu territori compren: Catalunya amb els comtats del Rosselló i de la Cerdanya, el Regne de València i el Regne de Mallorca". "Els tres Pobles que formen la Nació Catalana tenen una Constitució política pròpia i estan federats entre si i amb el Regne d'Aragó, ...etc., etc. "Catalunya és l'Estat polític format, dintre de la Confederació, pels catalans del Principat i dels Comtats del Rosselló i la Cerdanya. El Principat de Catalunya és lliure i independent." ...»

Històricament, Catalunya ha fet del **pactisme** la seva principal eina de relació amb el seus veïns i el seu entorn. La filologia, tanmateix, constata i estudia les característiques i evolució d'un idioma; allò provinent del vessant jurídic i d'un determinat tarannà històric representa, en canvi, la voluntat volguda i pactada d'aquells ciutadans. En aquesta polèmica artificial i segregacionista, els nostres representants, avui, no poden oblidar-ho.

Leonard García i Solà
Girona